02/10/2020

“Νέα Χριστιανική Κρήτη”

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου

Εκδόθηκε και κυκλοφόρησε για το έτος 2020 το υπ’ αριθμ. 38 τεύχος του επιστημονικού περιοδικού της Ιεράς Μητροπόλεως Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου Νέα Χριστιανική Κρήτη. Στο Προλόγισμά του στο τεύχος αυτό, ο Σεβ. Μητροπολίτης Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου κ. Ευγένιος αναφέρει, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«Μέσα στη δίνη της πανδημίας, που γέννησε οδύνη ανείπωτη στην ανθρωπότητα και κάνει όλους μας να αισθανθούμε για λίγο ελεύθεροι πολιορκημένοι, χαράσσομε αυτές τις γραμμές, προλογίζοντας την έκδοση ενός ακόμη τεύχους του επιστημονικού περιοδικού της Ιεράς Μητροπόλεως Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου Νέα Χριστιανική Κρήτη. Δόξα τω Θεώ, γιατί μπορούμε να προβαίνομε σε τέτοιες εκδόσεις μέσα σ’ αυτήν την περιρρέουσα ατμόσφαιρα και που αυτό το γεγονός από μόνο του είναι ελπιδοφόρο και φανερώνει πως, παρά τους ανέμους και τις θύελλες, παρά τις έξωθεν μάχες και τους έσωθεν φόβους, έχομε τη διάθεση και τη δυνατότητα, χάρις στη γενναία συνδρομή του Επισήμου Δελτίου της Εκκλησίας Κρήτης Απόστολος Τίτος, να συνεχίζομε και αυτήν την πνευματική προσφορά της Τοπικής μας Εκκλησίας.
Σκεφτόμαστε συχνά πως και μόνο το όνομα αυτής της επιστημονικής περιοδικής εκδόσεως, το Νέα Χριστιανική Κρήτη, δίνει αφορμή να αναλύσομε στο βάθος μία-μία τις τρεις λέξεις του και να εξαγάγομε συμπεράσματα και οραματισμούς για το

θεοβλόγητο νησί μας, για το χθες, το σήμερα και το αύριο, που οφείλει να είναι αντάξιο της Ιστορίας, του Πολιτισμού, της Παράδοσης και της διαχρονικής προσφοράς του στην οικουμένη. Η Κρήτη, η χριστιανική Κρήτη, ασφαλώς δεν είναι αυτό που φαίνεται μόνο η ακόμη αυτό που προβάλλεται μόνο. Είναι κάτι περισσότερο, κάτι βαθύτερο, κάτι ουσιαστικώτερο, που καταγράφεται στις πηγές, στις μαρτυρίες, σε όσα με τόση επιμέλεια και επιστημονική επάρκεια και αυτοσυνειδησία καταγράφουν εκλεκτοί επιστήμονες και ερευνητές και καταθέτουν στις σελίδες της περιοδικής μας εκδόσεως, όπως ασφαλώς και σε τόσα άλλα επιστημονικά περιοδικά με κρητολογικό περιεχόμενο. Ένας πλούτος στοιχείων, θεμάτων, καταστάσεων, αναφορών, προ πάντων ένας πλούτος ανθρωπίνων χαρακτήρων, συμπεριφορών, σχέσεων, διασώζεται και προάγει τη σκέψη μας, αλλά και τον προβληματισμό μας σχετικά με την ευθύνη που έχομε, ο καθένας από το μετερίζι του, για το αύριο.

Με αυτό τον λογισμό και μ’ όνειρο, προχωρούμε και εμείς την ταπεινή μας διακονία στην ιστορική Τοπική μας Εκκλησία και στη, μεταξύ των άλλων, έκδοση της Νέας Χριστιανικής Κρήτης, συνεχίζοντας το έργο των λογίων μακαριστών προκατόχων μας, Θεοδώρου και Ανθίμου, μέχρι να θέλει ο Θεός. Αλλά και συνεχίζοντας, κατά κάποιον τρόπο, την καλή εκδοτική παράδοση της Εκκλησίας, αυτό που άλλοτε γινόταν στα μοναστήρια και στα scriptoria, χάρη στα οποία σώθηκαν έργα της αρχαίας ελληνικής και της πατερικής γραμματείας, προ πάντων τα βιβλία που αποτέλεσαν τον Κανόνα της Καινής Διαθήκης.

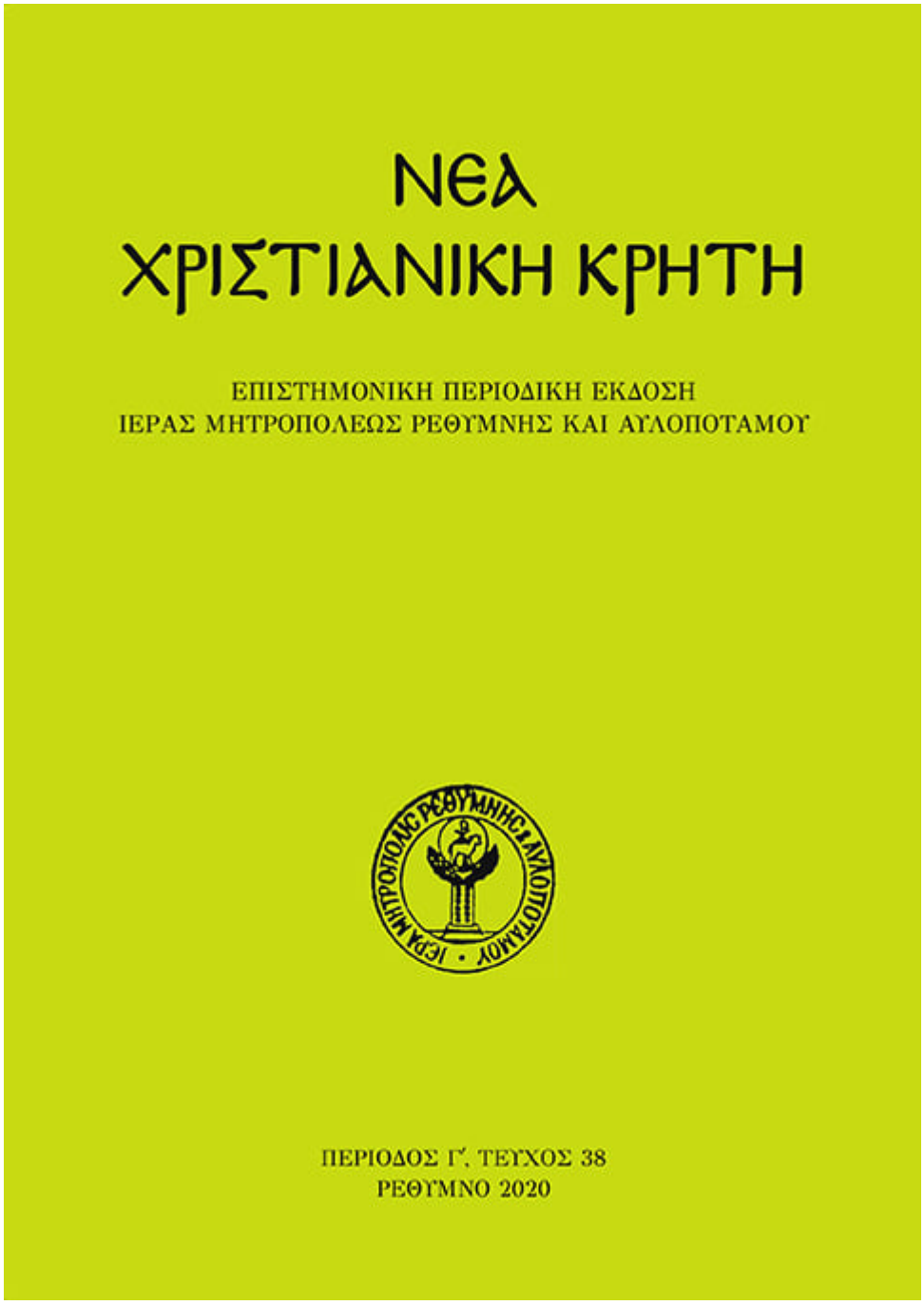

Δέκα χρόνια συμπληρώνονται μετά από λίγο, από τότε που αναλάβαμε τη διαποίμανση της Ιεράς Μητροπόλεως Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου. Μία από τις προτεραιότητές μας υπήρξε η συνέχιση της εκδόσεως του επιστημονικού περιοδικού Νέα Χριστιανική Κρήτη, το πρώτο τεύχος του οποίου εκδόθηκε τον Ιανουάριο του 1989 από τον μακαριστό προκάτοχό μας Μητροπολίτη Θεόδωρο. Πέρασαν από τότε 31 χρόνια, η έκδοση συνεχίστηκε από τον διάδοχό του και προκάτοχό μας Μητροπολίτη Άνθιμο έως το 2010 και από την ταπεινότητά μας συνεχίστηκε κατά την Τρίτη Περίοδο, όπως την ονομάσαμε, με πρώτο το διπλό τεύχος 30-31 των ετών 2011 και 2012, έως σήμερα με το τεύχος 38, το οποίο κρατάτε στα χέρια σας. Εκτός από αυτά και κάποια Παραρτήματα αυτοτελή, κυρίως με διδακτορικές διατριβές, έχουν εκδοθεί, και ορισμένα και επανεκδοθεί, και έχουν προστεθεί στο εκδοτικό έργο της εκκλησιαστικής μας παροικίας. Δόξα

τω Θεώ για όλα αυτά. Δικό Του το δώρο, δική Του η δύναμη. Δική μας η χαρά της συνεργείας για να γίνεται πραγματικότητα και τούτος ο άγιος σκοπός. Για Εκείνον και για την Εκκλησία μας, για την Κρήτη και τον Πολιτισμό της, για τον λαό μας και τους αέναους αγώνες του, για την πνευματική μας ελευθερία και για το αύριο των παιδιών μας. (...)

Οφείλομε να εκφράσομε τη βαθύτατη ευχαριστία μας στους εκλεκτούς αναγνώστες-παραλήπτες και συνδρομητές της Νέας Χριστιανικής Κρήτης για την ηθική υποστήριξή τους διαχρονικά. Ιδιαίτερα οφείλομε να ευχαριστήσομε όσους πάντοτε έχουν ένα καλό λόγο να πουν η να γράψουν για την έκδοσή της. Όλους αυτούς με ευγνωμοσύνη καταγράφομε στους φίλους της Τοπικής μας Εκκλησίας και μεταξύ αυτών μερίδιο στις ευχαριστίες μας αποδίδομε ιδιαιτέρως στον υπέροχο λαογράφο-ερευνητή κ. Σταμάτιο Αποστολάκη, Άρχοντα Προστάτη των Γραμμάτων της Αγίας του Χριστού Μεγάλης Εκκλησίας, για την ευμενή βιβλιοκρισία που κάθε φορά δημοσιεύει.

Ευχαριστούμε τους ερευνητές επιστήμονες που μας εμπιστεύθηκαν τις εργασίες τους για να δημοσιευθούν στο τεύχος αυτό της Νέας Χριστιανικής Κρήτης. Όπως ευχαριστούμε, ξανά και ξανά, τους συνεργάτες μας στην επιμέλεια και έκδοση, τον Διευθυντή κ. Μιχαήλ Τρούλη και την κ. Έλενα Νταντή, η συμβολή της οποίας είναι ανεκτίμητη.

Σε όλους εσάς, τους αγαπητούς αναγνώστες, τους φιλίστορες, τους κρητολάτρες, τους βιβλιόφιλους, σε όλους που εναγώνια αναμένετε την ενιαύσια αυτή έκδοση, εκφράζομε, μαζί με την ευχαριστία, και τις εγκάρδιες ευχές μας για τη ζωή και τα καλά σας έργα. Ο Αναστάς Χριστός να ανοίγει τους οφθαλμούς της καρδιάς μας, ώστε να προχωρούμε από τη γνώση στην επίγνωση, στη φρόνηση, στη σύνεση, στην επιείκεια, στην αισιοδοξία, στην υπομονή, στην ορθή τοποθέτησή μας απέναντι σε γεγονότα και καταστάσεις, που, όπως αποδείχθηκε περίτρανα, είναι ζητούμενα και των καιρών μας. Και έτσι να υπερβαίνομε τρόμους και πανικούς που σκορπούν ανεύθυνοι λόγοι επιπόλαιων ανθρώπων.

Με αυτές τις εισαγωγικές σκέψεις, σας προσκαλούμε στη μελέτη όλων όσων κατατίθενται στο θησαυροφυλάκιο της Ιστορίας μας μέσα από τις δημοσιευόμενες στο τεύχος αυτό εργασίες και σας παρακαλούμε να εύχεσθε για τη συνέχειά του».

Στο τεύχος αυτό περιλαμβάνονται οι εξής εργασίες:

α) Του κ. Κωστή Ηλ. Παπαδάκη, Καθηγητού φιλολόγου-θεολόγου, με τίτλο «Βίος και Πολιτεία του όσιου Ιωάννη του Ξένου (970-1035;). Ιεραποστολικό έργο και καθιδρύματα αυτού». Η εργασία αυτή έρχεται να εμπλουτίσει τη βιβλιογραφία για τον μεγάλο αυτό Άγιο και υπέροχο πνευματικό διδάσκαλο και ιεραπόστολο, στον οποίο η Κρήτη και η Εκκλησία μας οφείλει πολλά και του οποίου το έργο παραμένει άγνωστο ακόμη στους πολλούς.

β) Του κ. Ιωάννη Ηλ. Βολανάκη, Επιτίμου Εφόρου Αρχαιοτήτων, με τίτλο «Ο ναός του Αγίου Ιωάννου Θεολόγου στον Κρούστα Μεραμβέλου Λασιθίου Κρήτης».

γ) Του κ. Κωνσταντίνου Ψαράκη, το δεύτερο μέρος της εργασίας με τίτλο «Προσεγγίζοντας το αγιογραφικό έργο του Εννιαχωριανού ζωγράφου Γεωργίου Πολάκη», που ακολουθεί το πρώτο μέρος, το οποίο δημοσιεύθηκε στο προηγούμενο τεύχος της Νέας Χριστιανικής Κρήτης.
δ) Του Αιδεσιμολ. Πρωτ. Μιχαήλ Βλαβογιλάκη, με τίτλο «Προμηνύματα, ιδιομορφίες και προβλήματα της Μεγάλης Κρητικής Επανάστασης του 1866 (Από τη δίνη της ευρωπαϊκής πολιτικής και των οθωμανικών μεταρρυθμίσεων στα εσωτερικά προβλήματα)», μία ακόμη εργασία που προστίθεται στα όσα κατά καιρούς έχουν γραφεί για το ανεξάντλητο αυτό θέμα της Επανάστασης του 1866. Αξίζει εδώ να σημειώσομε, για να το γνωρίσουν και με τον τρόπο αυτό οι αναγνώστες της Νέας Χριστιανικής Κρήτης, ότι στην ψηφιακή βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κρήτης Ανέμη και στη θέση «Πλοήγηση», η οποία οδηγεί στις «Ψηφιακές Συλλογές», υπάρχει ψηφιακή πλατφόρμα με τον τίτλο «Ηλεκτρονική Βιβλιογραφία της Κρητικής Επανάστασης 1866-1869», η οποία δημιουργήθηκε με χρηματοδότηση της Ιεράς Μητροπόλεως Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου και περιλαμβάνει όλη την υπάρχουσα βιβλιογραφία για την Επανάσταση του 1866. Ήδη έχουν καταγραφεί εκεί 1.900 περίπου τίτλοι έως σήμερα.
ε) Του κ. Στυλιανού Μ. Στεφανάκη, με τίτλο «Το οθωμανικό Ριβελίνο του Ρεθύμνου», που αναφέρεται στο κτίσμα που βρίσκεται έξω και απέναντι ακριβώς από την κεντρική πύλη του κτηρίου της Φορτέτζας, και
στ) των ελλογιμ. Καθηγητών του Πανεπιστημίου Κρήτης κ.κ. Κυριάκου Σταυριανού και Βασιλείου Οικονομίδη, με τίτλο «Διδάσκοντας για την Παναγία και την Ορθόδοξη Χριστιανική Θρησκεία στο νηπιαγωγείο».
Τέλος, δημοσιεύονται από τον Δευθυντή Εκδόσεως του περιοδικού, εντιμολ. κ. Μιχαήλ Τρούλη, «Βιβλιογραφικά Σημειώματά» του.
Το τεύχος απεστάλη ήδη σε όλους τους εγγεγραμμένους αποδέκτες του, ενώ όσοι επιθυμούν να το προμηθευθούν μπορούν να απευθύνονται στα Γραφεία της Ιεράς Μητροπόλεως Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου (Π. Μανουσάκη 3, 741 31 Ρέθυμνο, τηλ. 2831026631), στον κ. Εμμανουήλ Γοργοράπτη.
Από την Ιερά Μητρόπολη Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου